

УДК 378.147

Дерлиця К. – ст. гр. ХТс-32

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НЕВІДПОВІДНІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ У НАУКОВИХ РОБОТАХ СТУДЕНТІВ

Науковий керівник: к. філол. н., доцент кафедри української та іноземних мов Назаревич Л. Т.

Derlytsya K.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

TRANSLATION DISCREPANCY OF TERMS IN THE STUDENTS' SCIENTIFIC WORKS

Ключові слова: переклад, іншомовна лексика, запозичення, термін

Keywords: translation, foreign language vocabulary, borrowing, the term

Саме під час навчання у вищому закладі освіти формуються засади фахового лексичного запасу. Зі школи абітурієнти приходять зі знанням загальних мовних норм: фонетичних, орфографічних, граматичних, синтаксичних, стилістичних тощо. У ВНЗ під час вивчення спеціальних дисциплін відбувається ознайомлення не лише з особливостями майбутнього фаху, а й з його лексичним складом. Цьому сприяє читання підручників, статей у фаховій періодиці, слухання лекцій, підготовка до семінарських занять. Розуміння науково-навчального тексту починається з оволодіння термінологічною лексикою, яка організовує мовну структуру наукового тексту, несе на собі центр ваги повідомлення, значною мірою впливає на формування інформаційної основи висловлювання, сприяє усвідомленому засвоєнню фахових дисциплін, підвищує ефективність спілкування у подальшій професійній діяльності.

Часто студенти нехтують використанням необхідної кількості та якості термінологічної культури. Незнання фахових термінів не дає змоги відповідно виконувати реферати, дипломні й курсові роботи, працювати з навчальною літературою, та призводить до неправильного виконання науково-дослідних робіт.

Також однією з найактуальніших проблем у сучасній лінгвістиці є переклад термінів. Досвідчений перекладач завжди зважає на те, що терміни здебільшого є однозначними, позбавленими синонімів. Студенту важливо розуміти той факт, що з однієї мови на іншу термін не перекладають як звичайне слово. Фахівці знайшли оптимальний шлях перекладу термінів: «поняття – український термін», а не «іншомовний термін – український термін», з якої би мови не відбувався переклад. Тобто пошук терміна-відповідника починається з аналізу властивостей нового поняття. Цілком можливо, що котрась із властивостей «підкаже» іншу назву цьому поняттю, відмінну від мови, з якої здійснюється переклад. Якщо поняття ґрунтується на його найголовнішій властивості чи вдалому порівнянні, то й в інших мовах ці ознаки необхідно брати за визначальні (наприклад, у комп'ютерній термінології: user – користувач, mouse – мишка, reset – тощо). У таких випадках переклад терміна перетворюється на переклад звичайного слова, що є найпростішим шляхом підбирання власномовної назви до певного наукового поняття.

Чималі труднощі під час перекладу виникають через існування омонімічних термінів, коли один і той же термін може входити до різних терміносистем конкретної мови, наприклад: reaction – 1) у хімії – взаємодія при змішуванні двох або більше

хімічних речовин, 2) у фізіології – спроможність швидко реагувати при загрозі небезпеки, 3) в політиці – сильна і безпричинна опозиція до різних соціальних та політичних змін.

Необхідною умовою вдосконалення термінологічної компетенції та грамотності є раціональне поєднання аудиторних занять із проблемно-пошуковими завданнями, призначеними для самостійного опрацювання, широке використання можливостей міжпредметної інтеграції з фаховими дисциплінами, що дають інформативно насичене та методично доцільне дидактичне наповнення: тексти для перекладів, редагувань, переказів, термінологічний матеріал для вправ, тематику для ситуативно-творчих і дослідницьких завдань.

Тексти зі спеціальності є найбільш дієвим засобом підвищення активності студентів до засвоєння фахових термінів, розширення можливостей вибору правильних, доречних термінологічних одиниць для створення висловлювань професійної спрямованості, засвоєння складних випадків терміновживання тощо.

Зазначене свідчить про необхідність наукового обґрунтування й розробки методики навчання студентів нефілологічних ВНЗ наукової термінології фаху з урахуванням їхніх навчально-професійних комунікативних потреб.

УДК:

Зелінга – ст. гр.ІА-2

Південноукраїнський національний педагогічний університет імені

К.Д.Ушинського

ІСТОРІЯ ОДЕСЬКОГО КІНЕМАТОГРАФА

Науковий керівник: к.пол.н., доцент Бакланова Н.М.

Zelina J.

South-Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky

HISTORY OF ODESA CINEMA

Supervisor: Ph.D., Docent Baklanova N. M

Ключові слова: кінематограф, кіно, історія, місто Одеса.

Key words: cinema, film, history, city Odessa.

Як тільки не називали це чудове місто біля моря - Південна Пальміра, Чорноморський Вавилон, Маленький Париж, Столиця Півдня. Так, Ви абсолютно праві, ім'я його Одеса. Це дивовижне місто, в якому є практично все, де з'єднується непоєднуване, де український степ зустрічається з Чорним морем, де чисте і свіже повітря, де живуть веселі і дотепні люди.

Одеса - місто, де народилося кіно; і місто, створений для кіно.

Чому кінематограф, з'явившись набагато пізніше традиційних видів мистецтва, став таким бажаним, особливим елементом світової культури? Розкрити таємниці кінематографа допоможе знаменитий вислов Альфреда Хічкока.

На питання про те, що таке кіно, Альфред Хічкок висловився коротко і по суті: «Кіно - це життя, очищене від каламуті». Мабуть, кожен з нас хотів би, щоб кожен наш крок обрамляла прекрасна музична композиція, а випадковості підстерігали на кожному кроці. Отже, у втечі від буденності в житті, А. Хічкок висловився цілком точно про кіно.